

Jaarverslag Stichting Rura 2023

Toen de Stichting Rura in 1963 werd opgericht, hebben de initiatiefnemers vast niet nagedacht over een hele lange toekomst. Allicht, men ging zich richten op het verleden. Op het bewaken en behouden van het cultureel erfgoed van onze mooie stad. Dat het verleden vervolgens zo'n lange toekomst zou gaan hebben dat we in 2023 de zestigste verjaardag konden vieren, daar heeft men destijds zeker niet bij stilgestaan. We vierden in het verslagjaar een mooie verjaardag, een heel jaar lang!

Verjaardagscadeau

Al lange tijd bestond het plan om met stadsgenoot Wim Luinge, bekend van zijn mooie tekeningen van historische plaatsen in Roermond, 'samen iets te doen' aan de hand van zijn werken. Uiteindelijk is het een prachtige verjaardagskalender geworden, die we aan al onze donateurs cadeau hebben gedaan. Wie jarig is mag immers trakteren. En omdat de sponsors dat ook met regelmaat en gul in onze richting doen, hebben we hen natuurlijk in deze traktatie betrokken.

Het eerste exemplaar van deze kalender werd op 28 november 2023 uitgereikt aan wethouder Jos van Rey en aan Wim Luinge zelf. Het zal een collectorsitem blijken, want behalve voor de donateurs en sponsors is er slechts een beperkte oplage gedrukt. Via de webshop op onze site is de kalender te verkrijgen maar geïnteresseerden kunnen ook binnenlopen bij Kantoorvakhandel Slenders, Boekhandel Theo Boom en bij het Stadsarchief. In alle gevallen geldt natuurlijk: zo lang de voorraad strekt.

Wim Luinge stelde ons zijn tekeningen om niet ter beschikking, maar vroeg wel in ruil daarvoor aan de verkoop een goed doel te koppelen: het Kankeronderzoekfonds Limburg. En natuurlijk hebben we dat graag gedaan. Bij de overhandiging van het eerste exemplaar kon Wim daardoor zelf een cheque ter waarde van €1000,- overhandigen aan Marcel Bourgonje van het onderzoekfonds en die was daar bijzonder blij mee.

De lokale media schonken ruimhartig aandacht aan de uitreiking via Omroep ML5 en RoermondNieuws.TV.

Bijeenkomsten

Onze voor- en najaarsbijeenkomsten zijn telkens belangrijke momenten in het jaar om elkaar in Rura-verband te ontmoeten. In dit jubileumjaar koos het bestuur voor een voorjaarsbijeenkomst 'op locatie'. Gekoppeld aan het thema, maar ook dicht bij de toost op onze verjaardag, na afloop van de bijeenkomst. Massaal kwamen deelnemers naar de kathedraal van Roermond om te luisteren naar de presentatie van prof. dr. Peter Nissen over Roermond als bisschopsstad. Het werd niet alleen een heel informatieve avond. De Roermondse tenor Ben Heijnen bracht een aantal bekende Roermondse liederen ten gehore en sloot af met het Roermondse volkslied. Daarbij werd hij begeleid door Jean Pierre Steijvers, titulair organist van de kathedraal. Hun muzikale inbreng

werd zeer op prijs gesteld. Voor de nazit togen we samen naar de buurman, De Pastorie, waar het bekende hapje en drankje gereed stonden. We troffen het met het voorjaarsweer, het was een bijzonder geslaagde avond!

Dat gold ook voor de najaarsbijeenkomst in Het Forum. Opnieuw was er een spreker van hoog niveau in de persoon van prof. dr. Dolly Verhoeven, hoogleraar Gelderse geschiedenis aan de Radbouduniversiteit in Nijmegen. Met haar manier van vertellen nam zij de tot de laatste stoel gevulde zaal mee door de geschiedenis van Roermond in het Overkwartier. Aanleiding om haar uit te nodigen in dit jubileumjaar was de vierdelige serie *Verhaal van Gelderland*, waarin het ontstaan en de geschiedenis van Gelderland mede door haar uitgebreid en rijk geïllustreerd is beschreven. De inleiding werd door een van de aanwezigen getypeerd als ‘een heerlijk ouderwetse geschiedenisles’. Dolly Verhoeven genoot eveneens van de volle zaal met zeer geïnteresseerd en betrokken publiek. Ook deze keer sloten we af met een gezellige nazit. Telkens weer een moment van ontmoeting, waardoor ook het sociale belang van deze bijeenkomsten onderstreept wordt.

Onze monumenten

Zoals bekend heeft Rura in de loop der jaren een aantal panden in eigendom verworven of er het beheer over gekregen. Het is voor ons een belangrijke opdracht om deze monumenten op een goede wijze te beheren en toegankelijk te houden. Dat is lang niet altijd makkelijk, er zijn vaak stevige kosten aan verbonden. Met het toetreden tot het bestuur vorig jaar van Saskia Kennis-Smeets hebben we een bestuurder met een bouwkundige achtergrond in huis gekregen. Inmiddels zijn we begonnen aan de voorbereidingen om te komen tot het opstellen van een meerjarig onderhoudsplan. Er werden diverse gesprekken gevoerd met deskundigen die ons met hun kennis een helpende hand toesteken, zowel op uitvoerend als op subsidievlak. In 2024 gaan we dit meerjarig onderhoudsplan vaststellen, zodat we een beter zicht hebben op wat ons te wachten staat en hoe we daar als goede huisvaders op kunnen inspelen.

Een extra punt van aandacht blijft de voormalige synagoge, waarvan Rura het beheer vele jaren geleden heeft overgenomen. De entree via de betrekkelijk smalle gang naar onze binnenplaats blijft vooralsnog een zorgenkindje; afspraken met de overige bewoners/gebruikers worden nog niet altijd even goed nageleefd. We blijven echter hoopvol in gesprek met hen, we willen graag samen met hen het visitekaartje vormen voor gastvrijheid jegens de bezoekers.

In het verslagjaar werd er een beveiligingsinstallatie aangelegd door de firma Linssen. Het is jammer dat we in een tijd leven, waarin dat moet. Maar *better safe than sorry*. Daarnaast zijn we met de technische opleidingen van ROC Gilde Opleidingen in gesprek om een aantal onderhoudswerkzaamheden in de vorm van praktijkopdrachten door studenten uit te laten voeren. Ter voorbereiding werden onderzoeken gedaan naar de

exacte oorzaak van vochtproblemen, die al langere tijd telkens weer tot herstelwerk leiden. Nu dat helder is, kan een goed plan van aanpak opgesteld worden.

Ook het verduurzamen (conserveren) van de originele buitenmuur, die de binnenplaats met het bijzondere namenmonument zoveel karakter geeft, staat op de lijst van Gilde-activiteiten.

Niet onvermeld mag blijven dat Ben Linssen (inderdaad, van het beveiligingsbedrijf) zich op een bijzondere wijze aangetrokken voelt tot de synagoge. Als jongeman werkte hij ooit voor Elsa Cardozo-Behretz die haar kledingwinkel gevestigd had in een van de beide panden naast de ingang naar de synagoge. Inmiddels heeft Ben de zorg voor het groen op de binnenplaats voor zijn rekening genomen en daar zijn wij hem als Stichting natuurlijk dankbaar voor.

Wegkruisen

Op de website van Rura vindt u nadere informatie over enkele wegkruisen die in ons bezit zijn of waarvan we het beheer hebben. Het bekendste daarvan is vast en zeker het kruisbeeld aan de Minderbroedersstraat. Daaraan ontbrak lange tijd een van de beide lantaarns. Was die er nou vanaf gereden door een vrachtauto of op een andere wijze beschadigd? Of gewoon verroest en door iemand verwijderd? Hoe dan ook, 'de dader lag natuurlijk op het kerkhof' en de lantaarn bleef onvindbaar. Na veel heen en weer gepraat heeft Rura uiteindelijk besloten met een beperkte bijdrage van de gemeente Roermond en een ontvangen legaat om het herstel uit eigen beurs te bekostigen. Er werden twee nieuwe lantaarns aangebracht, omdat er geen identieke versie te vinden was voor de lantaarn die er nog hing. Het wachten is nog op de aansluiting op de straatverlichting. De noodzakelijke infrastructuur hebben we meteen ook laten updaten, maar een bouwkraan in de Minderbroedersstraat staat al langere tijd in de weg. De schakelkast aan de overkant van de straat kan daardoor niet bereikt worden.

Ook het wegkruis in Merum (Rura-eigendom) vergt aandacht, maar dan vooral in het groenonderhoud. In het verslagjaar werd dat enkele keren door onze secretaris Louis Wolters gedaan, maar ook door een professioneel groenbedrijf. De kosten daarvan lopen echter op. We blijven zoeken naar een goedkopere oplossing. Wellicht in samenwerking met omwonenden.

Nieuwe website

Een van de cadeaus die wij onszelf voor onze verjaardag hebben geschonken, is de nieuwe website. De oude versie was technisch gezien aan z'n eind gekomen en dringend aan vernieuwing toe. Roeiend met de financiële riemen die wij hebben, is vooral gekeken naar de mogelijkheden van zo'n site die we ook écht gebruiken. Dus met de blik vooral op *need to have* in plaats van *nice to have*.

Samen met Nettt Interactieve Media is grondig onderzocht wat wij in de toekomst graag willen met onze site. Zo is er onder andere gekeken naar de mogelijkheid om onze voorraad publicaties beter onder de aandacht te kunnen brengen. Uit de gesprekken is een goed beeld ontstaan van de behoeftes. Het resultaat mag er zijn. Het is een frisse en bij de tijdse uitstraling, met een webshop plus een makkelijk beheerssysteem. Daardoor is een aanpassing snel te maken. Bestuurder Jan Heemels heeft het beheer van de site in zijn portefeuille, waardoor deze belangrijke taak ook goed ondergebracht is.

Nu de site in december 2023 live is gegaan, wordt 2024 het jaar waarin we ook via de website meer interactie met onze donateurs willen bewerkstelligen. Onder andere met de nieuwe rubriek 'Fotofeitjes'. Daarin willen we bezoekers van de site de ruimte bieden om zelf mee te schrijven aan de Roermondse historie aan de hand van een foto met een Roermonds verhaal. Daarnaast gaan we in 2024 ook meer gebruik maken van social media, een belangrijke route om jongeren te bereiken. Kortom: een goede investering die ons nieuwe kansen biedt.

Ongezien Roermond!

Al langere tijd leeft de wens om de uitkomsten van archeologische en bouwhistorische onderzoeken in Roermond uit de afgelopen zestig jaar bij elkaar te brengen in één toegankelijke publicatie die voor verder onderzoek kan dienen. De bedoeling is om daarmee een beter en vooral overzichtelijk beeld te krijgen van de ontwikkeling van de stad Roermond. Het onderzoek is in tijd begrensd tot de periode 1000 tot 1600 na Christus. Op verzoek van de gemeente Roermond heeft Rura de handschoen opgepakt. We doen dat door als opdrachtgever op te treden voor een groep deskundige historici en archeologen. Het betekent ook dat Rura de aanvrager is van de benodigde subsidies. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed RCE, de gemeente Roermond en het Cultuurfonds Limburg beschikten in december positief op de subsidieaanvragen. De aanvraag bij de Provincie Limburg kon nog niet worden afgehandeld. Maar we zijn ook daarover optimistisch, gelet op de reeds toegezegde medewerking vanuit de RCE. Alleen al de medewerking vanuit die hoek geeft ons het volste vertrouwen dat we aan een belangrijk project begonnen zijn. Aan het project zijn diverse publieksactiviteiten gekoppeld. Roermond gaat daar nog regelmatig over vernemen in 2024.

Oud-voorzitter Leen van Marion (1939-2023)

Bedroefd vernamen wij het overlijden van onze oud-voorzitter Leen van Marion op 11 november 2023.

Leen van Marion was voorzitter van de Stichting Rura in de periode 1998-2010. Voor Rura zal hij vooral de geschiedenis ingaan als een bouwheer, die verschillende monumenten

onder de hoede van de stichting bracht, deze liet restaureren en zelfs herbouwen. Voor de culturele erfgoedstichting bouwde hij ook aan een hecht netwerk, waarvoor Rura hem zeer erkentelijk en dankbaar is. Rura zal een dierbare herinnering aan Leen van Marion bewaren als een aimabele persoonlijkheid met grote daadkracht en humor. Vanwege zijn grote betekenis werd hij benoemd tot Lid van Verdienste. De Sjpang die daarbij hoort, werd hem door de toenmalige voorzitter Jac Breugelmans z.g. opgespeld.

Spiegel van Roermond

Normaliter is december de maand waarin de donateurs verblijd worden met de nieuwste uitgave van ons jaarboek *Spiegel van Roermond*. Al langere tijd geleden kondigde hoofdredacteur Hein van der Bruggen zijn afscheid aan. Onderdeel van het overleg hoe we in de toekomst met de *Spiegel* verdergaan (en dat doen we natuurlijk!) is ook de beslissing om het verschijnen van de nieuwe *Spiegel* voortaan te koppelen aan de voorjaarsbijeenkomst van Rura. Dit betekent dat de *Spiegel* van 2024 niet in december 2023 bij de donateurs werd bezorgd, maar in maart 2024 gepresenteerd wordt/is.

Financiën

Hoewel Rura geen winst hoeft te maken, is het voor een gezonde financiële huishouding noodzakelijk dat we de balans letterlijk en figuurlijk goed in de gaten houden. Penningmeester Frank Slenders bewaakt de Rura-beurs goed en zorgt voor duidelijke financiële plaatjes bij de inhoudelijke keuzes die we willen maken. Zijn strenge beleid heeft ervoor gezorgd dat we de laatste jaren onze jaarlijkse donatie niet hoefden te verhogen. Maar daaraan valt met ingang van 2024 helaas niet meer te ontkomen. Ook voor Rura zijn de kosten in het verslagjaar behoorlijk gestegen. Gelukkig konden we rekenen op enkele incidentele meevallers door extra sponsoring. Maar dat is geen basis voor een gezonde financiële toekomst. Zeker niet als het aantal donateurs (door de vergrijzing en overlijden) blijft teruglopen. Met een jaarlijkse bijdrage/donatie van €32,50 kunnen we (zonder gekke tegenslagen) de komende periode aan onze verplichtingen voldoen. Maar wat belangrijker is: een mooie *Spiegel van Roermond* blijven uitgeven en gedegen voor- en najaarsbijeenkomsten organiseren.

In 2024 gaan we ons meer concentreren op nieuwe aanwas in het donateursbestand. We denken na over andere vormen ervan. Crowdfunding is een van de routes die we zullen bewandelen om de financiering van projecten te verstevigen.

Bestuurssamenstelling

In het verslagjaar namen we afscheid van Hans van de Mortel als bestuurslid. Als voormalig stadsarchivaris bleef hij na zijn pensioen nog enige tijd lid van ons bestuur en daar waren we heel blij mee. Zijn kennis kwam ons ook in zijn periode van ambteloos

burgerschap goed van pas. Maar vooral zijn scherp luisterend oor met daaraan gekoppeld de bondige analyses bij het besproken onderwerp zullen we missen. Hans is niet van de grootse afscheidsbijeenkomsten. Helaas kon door ziekte het afscheid in besloten kring echter ook nog niet laten plaatsvinden. Maar wat in het vat zit.....

Op 31 december bestond het bestuur uit:

voorzitter: Frank de Vries
secretaris: Louis Wolters
penningmeester: Frank Slenders
lid: Jan Heemels
Saskia Kennis-Smeets
Jac. Lemmens
Saskia Mouchart
Marianne Muller-Klaar
René Roosjen

Dit Jaarverslag is ook gepubliceerd in De Spiegel van Roermond 2024.